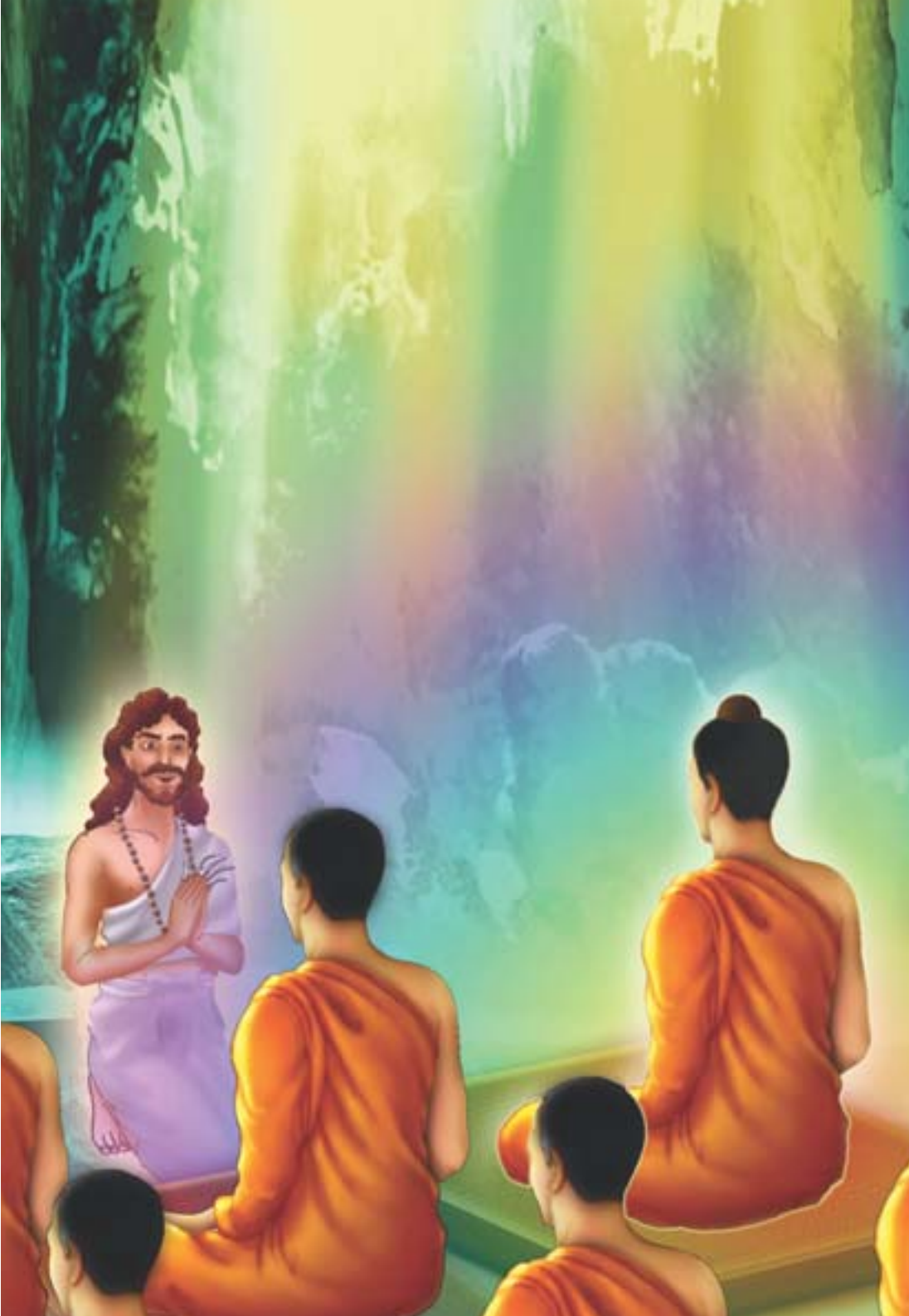

ส ำ ร ธิ ร ร ม ข อ ง จี วิ ต

ชนเหล่าใด รู้สิ่งที่เป็นสาระ โดยความเป็นสาระ
และรู้จักสิ่งที่ไม่เป็นสาระ โดยความไม่เป็นสาระ
ชนเหล่านั้น มีความดำริชอบเป็นโคจร
ย่อมประสบสิ่งเป็นสาระ

สารธรรมของชีวิต

๓๑

เราเกิดมาภพชาติหนึ่งเพื่อแสวงหาที่พึ่งที่ระลึกอันแท้จริง แสวงหาสิ่งที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เป็นสุขได้ด้วยตัวเองและเป็นตัวตนที่แท้จริง สิ่งที่เราต้องการนี้ รวมประชุมอยู่ในธรรมกายทั้งหมด ธรรมกายคือแก่นของชีวิต เป็นชีวิตในระดับลึกที่อยู่ภายในตัวของเราที่ทุกคนมีสิทธิ์จะเข้าถึงได้ ถ้าหยุดได้เมื่อไร เข้าถึงได้เมื่อนั้นไม่จำกัดด้วยกาลเวลา ถ้าเราเข้าถึงธรรมกายแล้วชีวิตเราจะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นมีความสุขเพิ่มขึ้น ชีวิตจะมีความมั่นคงและปลอดภัย

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย ธรรมบท ว่า

“สารณฺจ สารโต ฌตฺวา อสารณฺจ อสารโต
เต สารํ อธิคฺฉณฺติ สมฺมาสมฺกปฺปโคจฺรา

ชนเหล่าใด รู้สิ่งที่เป็นสาระ โดยความเป็นสาระ และรู้จักสิ่งที่ไม่เป็นสาระ โดยความไม่เป็นสาระ ชนเหล่านั้น มีความดำริชอบเป็นโคจร ย่อมประสบสิ่งเป็นสาระ”

มนุษย์ทุกคนที่เกิดมา ต่างแสวงหาทางหลุดพ้นจากความทุกข์ ซึ่งเป็นสาระที่แท้จริงสำหรับชีวิต แต่เนื่องจากปัญญาและวิจลญาณที่แตกต่างกัน ทำให้มีการแสวงหากันไปต่างๆ นานา พบทั้งสิ่งที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง ยิ่งถ้าขาดกัลยาณมิตร ก็เหมือนกับคนเดินทางในที่มืด หาหนทางออกไม่พบ แต่ถึง

สารธรรมของชีวิต

๓๒

กระนั้นก็ยังมิเจ้าลัทธิ หรือผู้ตั้งตนเป็นศาสดาต่างๆ จำนวนมาก เกิดขึ้นในโลก เพื่อจะได้เป็นที่พึ่งทางใจให้กับผู้ต้องการแสวงหาทางหลุดพ้น ส่วนแนวคำสอนนั้นก็แตกต่างกันไป มีทั้งถูกบ้าง ผิดบ้าง เป็นไปเพื่อบรรลุมรรคผลนิพพานก็มี หรือบางลัทธิก็ ตรงกันข้าม ขวางหนทางนิพพาน ที่พระพุทธองค์ตรัสเรียกว่า เป็นพวกเดียรฉาย คือ นำสาวกไปสู่ที่ที่ไม่ใช่นิพพาน

ในสมัยพุทธกาล แม้พระบรมศาสดาจะตรัสรู้เป็น พระสัพพัญญูพุทธเจ้า ก็ยังมีเจ้าลัทธิต่างๆ มากมาย ซึ่งถือ กำเนิดขึ้นมาในยุคร่วมสมัยเดียวกับพระพุทธองค์ พระองค์ สามารถเอาชนะความเห็นผิดของเจ้าลัทธิต่างๆ เหล่านั้นได้ แล้วทรงสอนให้รู้จักหนทางพ้นทุกข์อย่างแท้จริงว่า จะต้อง ดำเนินตามมัชฌิมาปฏิปทา ในเส้นทางสายกลางนี้เท่านั้น เพราะมรรคมงคล ๘ กัฏฐิ อริยสัจ ๔ กัฏฐิ เป็นปฏิปทาที่จะนำไปสู่ ความหลุดพ้นจากกิเลสอาสวะ การเป็นสมณะคือผู้สงบสำรวม ที่แท้จริง มีเฉพาะในพระพุทธศาสนาเท่านั้น เมื่อปฏิบัติตามนี้ ก็จะพบกับความสุขอันเป็นอมตะได้

*สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ ณ ถ้ำสุกรขา-
ตา บริเวณภูเขาคิชฌกูฏ ปรีพาชกชื่อ ทิฆนขะ อัคคิเวสสนะ

สารธรรมของชีวิต

๓๓

ซึ่งเป็นนักบวชนอกศาสนา ได้รับการสอนที่ผิดๆ ว่า การไว้เล็บยาว ผมหยาบ โดยไม่ต้องตัดเลยตลอดชีวิตนั้นแหละดี ยิ่งยาวมากแสดงว่าไม่ติดอะไร ก็จะทำให้กิเลสหลุดร่อนออกไปได้มาก

เนื่องจากท่านเป็นหลานของพระสารีบุตร เห็นว่าลุงออกแสวงหาโมกขธรรมมานานแล้ว และขณะนี้ก็ออกบวชในพระพุทธศาสนา จึงอยากมาเยี่ยมเยียน ที่ขณะเห็นพระสารีบุตรผู้เป็นลุงกำลังยืนถวายนานพัตแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า จึงได้สนทนากับพระพุทธองค์ว่า “ข้าพเจ้าเห็นว่าสิ่งทั้งปวงไม่ควรแก่เรา ส่วนพระพุทธองค์ทรงมีความเห็นอย่างไร”

พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า “แม้ความเห็นของท่านที่ว่า สิ่งทั้งปวงไม่ควรแก่เรานั้น ก็ไม่ควรแก่ท่านเหมือนกัน ดูก่อนอัคริเวสสนะ สมณพราหมณ์ผู้มีความเห็นว่า สิ่งทั้งปวงควรแก่เราก็คือ สิ่งทั้งปวงไม่ควรแก่เราก็คือ หรือบางสิ่งควรแก่เรา บางสิ่งไม่ควรแก่เราก็คือ ความเห็นของสมณพราหมณ์เหล่านั้น เป็นเหตุให้เกิดความกำหนดยินดีหรือเพิลิตเพลินในสิ่งที่ปรารถนา ยังผูกมัดตัวให้ตรึงติดอยู่ในภพสาม ไม่สามารถหลุดพ้นออกจากภพไปได้ ส่วนที่เห็นว่า สิ่งทั้งปวงไม่ควรนั้น เป็นความคิดที่เป็นไปเพื่อคลายกำหนด คลายความยึดมั่นถือมั่น” ที่มณฑปวิสาขกัณฑ์แล้ว รู้สึกดีใจว่า พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงยกย่องความเห็นของตนเอง

สารธรรมของชีวิต

๓๔

พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสต่อไปว่า “อัคริเวสสนะ บรรดาความเห็นนั้น ความเห็นของสมณพราหมณ์ผู้มีความเห็นว่า สิ่งทั้งปวงไม่ควรแก่เรา วิญญูชนย่อมเห็นตระหนักรู้ว่า ถ้าเราจะ ยึดมั่นถือมั่นซึ่งทฤษฎีของเราว่า สิ่งทั้งปวงไม่ควรแก่เรา แล้ว ยืนยันว่าสิ่งนี้เท่านั้นจริง สิ่งอื่นเปล่า ก็จะมีพิพาทจากสมณ-พราหมณ์ผู้มีความเห็นว่า สิ่งทั้งปวงควรแก่เรา หรือผู้มีความ เห็นว่า บางสิ่งก็ควรแก่เรา บางสิ่งไม่ควรแก่เรา เมื่อมีความ เห็นไม่ตรงกัน ก็เกิดการทู่เถียงกัน เกิดการแก่งแย่งกัน ทำให้ มีการเบียดเบียนตามมา วิญญูชนพิจารณาเห็นโทษของการ ทะเลาะวิวาท การทู่เถียงกันแล้วควรละทฤษฎีนั้นเสีย ด้วยการ ไม่ยึดมั่นในทฤษฎีทั้งหลาย”

เมื่อพระพุทธองค์ทรงเห็นว่า ทิมนชะพอจะตรงตามที่ พระองค์ทรงเทศนาได้ จึงตรัสเวทนาปริคคหสูตร ว่าด้วยการ กำหนด ถือเอาเวทนาที่เกิดขึ้นในร่างกาย ว่ากายนี้มีรูปเป็นที่ ประชุมของมหาภูตทั้งสี่ ประกอบด้วยธาตุดิน น้ำ ลม ไฟ มี มารดาบิดาเป็นผู้ให้กำเนิด เจริญเติบโตขึ้นด้วยขำน้ำที่มารดา หล่อเลี้ยง ต้องดูแลอาบน้ำทำความสะอาดเป็นประจำและมีความแตกสลายไปเป็นธรรมดา คือ ท่านให้พิจารณาลังขาร ร่างกายนี้ โดยความเป็นของไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นรังของโรค เมื่อพิจารณาเห็นร่างกายนี้ โดยความเป็นของไม่เที่ยง เป็นทุกข์

สารธรรมของชีวิต

๓๕

และไม่ใช้ตัวตนที่แท้จริงแล้ว ย่อมละความพอใจในสังขารร่างกาย

เวทนา ๓ อย่างนี้ คือ สุขเวทนา ทุกขเวทนา อทุกขม-
สุขเวทนา เวทนาเหล่านั้นเกิดขึ้นเพราะจิตเป็นปัจจัยปรุงแต่ง
เป็นสุข เป็นทุกข์ บางครั้งก็ไม่สุขไม่ทุกข์ เมื่อพิจารณาเห็นอย่างนี้
ย่อมหน่ายทั้งในสุขเวทนา ทุกขเวทนา และในอทุกขมสุขเวทนา
เมื่อเบื่อหน่าย ย่อมคลายกำหนด คลายความยึดมั่นถือมั่น
เมื่อคลายความยึดมั่น จิตก็หลุดพ้น เมื่อจิตหลุดพ้นแล้ว ก็มีญาณ
หยั่งรู้ว่าหลุดพ้นแล้วรู้ชัดว่าชาติสิ้นแล้วกิจที่ควรทำก็ทำเสร็จแล้ว
กิจอื่นเพื่อความเป็นอย่างนี้ไม่มีอีกแล้ว ผู้มีจิตหลุดพ้นย่อมไม่
วิเวกแก่งแย่งกับใครๆ โวหารใดที่ชาวโลกพูดกัน ก็พูดไปตาม
โวหารนั้น แต่ไม่ยึดมั่นด้วยทิฐิเหล่านั้นเลย

ที่মনจะได้พิจารณาธรรมตามที่พระพุทธองค์ทรงเทศนา
ก็เข้าใจตามความเป็นจริงว่า ที่ตนเคยยึดถือมานั้น ยังทำให้
ติดข้องอยู่กับภพสาม ไม่สามารถสลัดตนให้หลุดพ้นจากเครื่อง
ร้อยรัด คืออาสวกิเลสที่นอนเนื่องอยู่ในใจได้ ท่านได้พิจารณา
เห็นธรรมด้วยตัวเองว่า สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา
สิ่งนั้นทั้งหมดมีความดับไปเป็นธรรมดา ทำให้ละคลายความ
เห็นผิดๆ ทั้งหมดที่เคยยึดถือมา แล้วทำใจหยุดนิ่งปล่อยใจไป
ตามกระแสพระธรรมเทศนา จนได้บรรลุธรรมเป็นพระโสดาบัน

สารธรรมของชีวิต

๓๖

ในขณะนั้นเอง

เมื่อที่ชนขปริพาชกได้บรรลุเป็นพระโสดาบันแล้ว ท่านได้กราบทูลชื่นชมพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า “ภาชิตของพระองค์แจ่มแจ้งนัก เปรียบเสมือนบุคลลหายของทีคว่า เปิดของที่ปิดบอกทางให้แก่คนหลงทาง หรือตามประทีปในที่มืด ด้วยคิดว่าผู้มีจักขุจักเห็นรูป ฉันทิด พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงประกาศธรรมโดยอเนกปริยาย ฉันทัน” จากนั้นท่านประกาศตนเป็นพุทธมามกะว่า “นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ข้าพระองค์ขอถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ ว่าเป็นสรณะ ขอพระพุทธรองค์จงจำข้าพระองค์ว่าเป็นอุบาสก ผู้ถึงสรณะไปตลอดชีวิต”

เราจะเห็นว่า ยังมีหมู่มวลสัตว์อีกมากมายที่หลงยึดมั่น ถือนั่นในเรื่องที่ไม่เป็นสาระว่าเป็นสาระ มีการยึดถือความเห็นที่ผิดๆ แทนที่จะเป็นเหตุให้ยกตนขึ้นสู่สรวรรคนิพพาน กลับเป็นเหตุให้จมดิ่งลงสู่อบายภูมิ บางคนยึดถือว่าสิ่งใดๆ ที่ทำในโลกนี้ ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องที่ดี หรือไม่ดีก็ตาม ล้วนขาดสูญหมด เมื่อเข้าใจผิดอย่างนี้ ทำให้คิดอยากฆ่าสัตว์ อยากลักขโมย ทำไปโดยไม่เกรงกลัวต่อผลของบาป บางท่านเป็นประเภท สัสสตทิฎฐิ มีความเห็นว่า โลกนี้เที่ยง ถ้าชาตินี้เป็นคนจน ชาติหน้าก็ต้องจนต่อไป แต่ในทางพระพุทธศาสนาสอนให้เชื่อในกฎแห่งกรรม เรา

สารธรรมของชีวิต

๓๓

สามารถเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของตัวเอง ให้พัฒนาขึ้นมาจาก
สามัญชนคนธรรมดามาเป็นพระอริยเจ้าได้

หรือบางท่านเป็นประเภทนักถกทฤษฎี มีความเห็นว่าบุญ
ไม่มี บาปไม่มี โลกนี้ โลกหน้าไม่มี เห็นผิดกันไปอย่างนั้น จึงไม่
ทำความดีอะไรเลย แต่ใจของคนส่วนใหญ่นั้น มักคิดในเรื่อง
การทำมาหากิน เรื่องกามคุณ เกียรติยศชื่อเสียง วนเวียนอยู่
อย่างนี้ เมื่อถูกอวิชชาครอบงำจิต ก็ไม่สั่งสมบุญ บาปอกุศลจึง
เข้ามาแทนที่ เกิดมาก็เสียโอกาสที่ดีในชีวิต

เพราะฉะนั้น เราอย่าเป็นอย่างนั้น พวกเรานับว่าเป็นผู้
มีบุญลาภอันประเสริฐ เกิดมาได้พบพระพุทธศาสนา และเข้าใจ
หลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง ควรหมั่นศึกษาหาความรู้
ให้ยิ่งๆ ขึ้นไป จะได้ช่วยกันทำความเข้าใจถูกต้อง ให้เกิดขึ้นแก่มวล-
มนุษยชาติ ขจัดความเข้าใจผิดให้หมดไป ให้ชาวโลกได้พบ
เส้นทางสว่างของชีวิตทั้งหลาย เป็นบุคคลสำคัญของโลก ที่จะ
เป็นผู้นำประทีปแห่งธรรม ไปจุดในดวงใจของสรรพสัตว์ทั้งหลาย
ดังนั้นให้เห็นคุณค่าของตนเอง และหมั่นศึกษาค้นคว้าธรรมะ
ให้แตกฉาน อีกทั้งให้ตั้งใจปฏิบัติธรรม ฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง
ให้เข้าถึงสิ่งที่เป็นสาระของชีวิต เข้าถึงพระธรรมกายกันทุกคน